

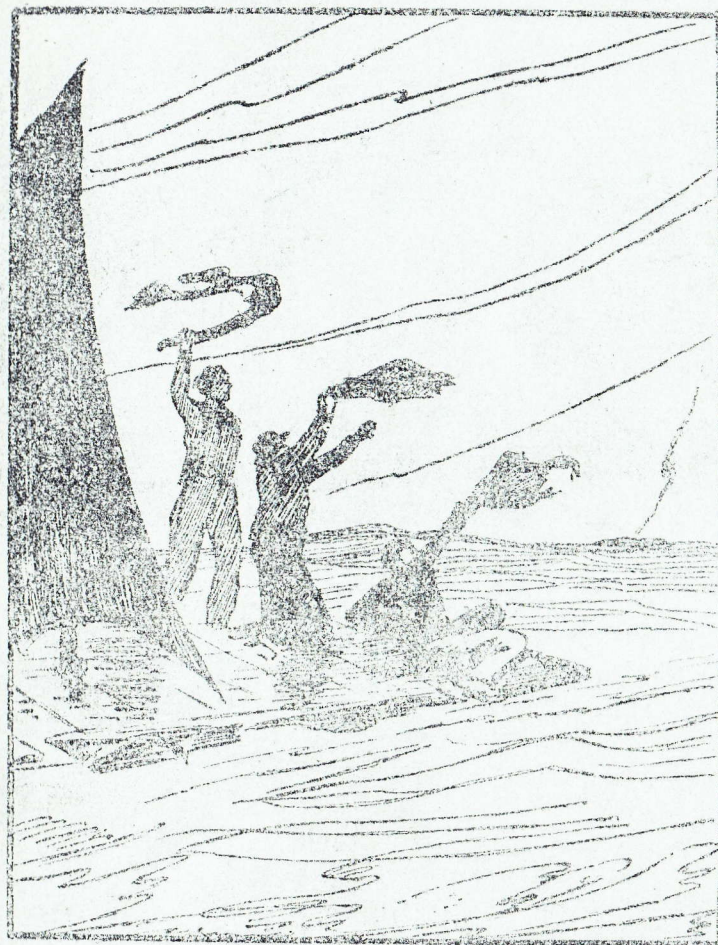
De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en ook verreilen. Dat reeks van 700 nummers drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verschenen boekjes zijn nu verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

625. Een vreemde ontmoeting. 626. Een jongen aan de grens. 627. De dochter van den schipper. 628. Door cowboys gered. 629. De Schurk. 630. De laatste reis. 631. Het spook in de Ardennen. 632. De schaper van de heide. 633. Een gevecht om zijn leven. 634. Mislukt verraad. 635. Een vreemde avond. 636. Een Raai in Vlaanderen. 637. De koewachter van 't Zeehof. 638. De Kerstavond van de zwerver. 639. De Oudejaarsavond van den Herder. 640. De Cowboy van de Witte Hoeve. 641. In den Sneeuwstorm. 642. De Zedruivel. 643. De veroordeelde van Aardenburg. 644. Het Berouw van den Roover. 645. Het Kwakzalversproer. 646. Een Weldoener. 647. De Jacht op den Dief. 648. De Bedelaar van de Peel. 649. Het Geblaf in den Nacht. 650. De Goudzoeker in Alaska. 651. De Brief aan den Keizer. 652. Een vreeselijke Reis. 653. De onverwachte Erfenis. 654. Het Geheim van het Eksterhof. 655. De Cowboy in het Goudland. 656. De ontroonde Koning van het Goudland. 657. De Bedelaar uit het Goudland. 658. De Spookruiter. 659. De Clown. 660. De Smokkelaar van de Zwarte Hoeve. 661. De Avonturier. 662. Het Geklaag in den Nacht. 663. De groote Ram. 664. De Versleten Kerel. 665. De Geheimzinnige Drenkeling. 666. De Beschermder der Cowboys. 667. De Kaers van den Lulaard. 668. Een Helper in den Noeg. 669. De Zwarte Boete. 670. Een Vlaming bij de Wilden. 671. De eerste Ronde van Frankrijk. 672. De Veroordeelde tot den Brandstapel. 673. De Muzikant onder de Roovers. 674. De Strijd tegen den Haai. 675. Een welgenikt Schurk. 676. De Cowboy op de Postkoets. 677. De Leeuw in het Dorp. 678. De Vlucht over het IJ. 679. De Strijd van den Wisselwachter. 680. Een Drama in de Gebergte. 681. De Geheimzinnige Scheepsbouwer van Baasrode. 682. Vlamingen in Rusland. 683. De Wraak van den Wolfjager. 684. Een Vlaming tusschen Sneeuw en IJ. 685. In de onderaardse gangen van Laarne. 686. Het Bloekhuis. 687. De wonderbare Wederkomst. 688. De Duivels van 't Kasteel Karreveld. 689. De Boete van Freule Judith. 689a. De ontdekte Schat. 690. De Vlucht van Jan Vermeer. 691. De Geheimzinnige Grijsaard. 692. De Gids van Napoleon. 693. De verdwenen Visschersknaap. 694. De Kluizenaar in de Spelonk. 695. De Ziekte in den Vuurtoren. 696. De geveerde Landlooper. 697. De Boer en de drie Dieven. 698. De Kapel in het Bosch. 699. Smart op den Sint-Bernardsberg. 700. De wilde Kasteelzoon. 701. Een avontuurlijke Vacantie. 702. Een Wraakstrooper in de Klem. 703. Een bewogen Nacht. 704. Mary's Wroeging. 705. De verjaagde Wees. 706. De Wraak van den Wees. 707. De moeilijke Hedding. 708. Een vreeselijk Ontwaken. 709. Uit de Macht van een Schurk. 710. Was was de Schuldige?

Elke week verschijnt een nieuw boekje. — Vraag ze in de boekwinkels en bij uw dagbladverkoopers.

PRIJS 60 CENTIEMEN.

DE DANKBARE GEREDDE

Wekelijksche uitgave van A. HANS-VAN DER MEULEN, Contich

De dankbare Geredde

I.

Jonker James Wenlie en twee matrozen, zaten op een vlot en tuurden over zee naar redding. Vanmorgen was James Wenlie op zijn jacht uit zijn Engelsch haventje niet ver van Hastings vertrokken, om naar Frankrijk over te steken.

Tegen den middag barstte een hevig onweer los, vergezeld van geweldigen storm. Ontzettend beukten de golven het jacht. De mast sloeg over boord, de brug en stuurhuis werden uiteen geslagen. De zee sloeg een luik neer en toen was het met het jacht gedaan. Gelukkig waren Ja-

mes Wenlie en zijn matrozen Tom en Ward flinke zwemmers. Ze konden zich aan wrakhout vastklampen, toen het jacht zonk. Deze zomerstorm bedaarde spoedig... de wind ging liggen en de zee werd veel kalmer.

Toen konden de drie schipbreukelingen van het wrakhout en een stuk mast, waarin een zeil fladderde, een vlot maken.

't Was echter een schamel vaartuig, dat niet eens bestuurd kon worden. Waar zou het de drie jonge mannen heen brengen? De storm had alvorens het jacht te vernielen, dit erg uit den koers geslagen, en nu dobberde het vlot een heel eind van 't druk gebruikte vaarwater. Het kon nog veel verder op den Oceaan drijven. En als er straks weer een onweersbui losbarstte, een tweede storm opstak! 't Gebeurde dikwijls, dat zulk een zomerorkaan niet in een keer uitgeraasd was. En de drie mannen zaten hier doornat en geheel onbeschermd. Ze hadden niet het minste voedsel. Er woei een gure wind.

— Toen het jacht in groot gevaar kwam, heb ik toch nog een S. O. S. kunnen uitzenden en onze plaats bepalen, zei jonker James Wenlie. God geve, dat het noodsein opgegeven is en er redding opdaagt. Laten we moed houden!

— Konden we maar een licht maken, wanneer straks de duisternis invalt, sprak Tom. Als een schip ons zoekt, zal men ons niet vinden.

— Maar het duurt toch nog een beelen tijd, eer de avond valt, merkte James op. Ik weet wel niet hoe laat het is, want mijn horloge is natuurlijk stil gevallen, toen ik in het water spatelde, maar het kan amper zes uur zijn. We zullen op God en op brave zeelieden vertrouwen.

— Zoo'n orkaan in Juli, zei Ward. Wie had het vanmorgen verwacht, toen we Halderbaai verlieten met den heerlijksten zonneshijn?

Maar James Wenlie bedacht, hoe visscher Humphry hem nog gewaarschuwd had, dat het in de lucht niet pluis was. James had zich echter aan die vermaning niet gestoord. Hij was zoo gewoon zijn eigen zin te volgen, sedert zijn vader, graaf Spencer Wenlie, het kasteel te Halder, verlaten had en wegens zijn zwakke gezondheid in het Zuiden van Frankrijk verbleef. James was nu de meester thuis en de bedienden vlogen op zijn wenken. Hij was twee en twintig jaar. Twee oudere reeds getrouwde zusters woonden elders in Engeland.

Tom en Ward dachten aan hun ouders. Zouden ze hen nog ooit terug zien? Och, ze behielden goede hoop. Ze waren toch niet uit het ergste doodsgevaar gered, om nu nog te verdrinken of van ellende om te komen. Evenwel kwamen hun oude verhalen voor den geest, van schipbreukelingen, die in booten rond dobberden,

honger en dorst leden en van uitputting sterven.

Och, zij waren nu toch niet in den vollen Oceaan, maar dicht bij een druk bevaren gedeelte van de zee.

En de drie eenzamen tuurden in zee, hopen op redding.

Plots riep Tom uit:

— Ik zie een rookpluim.

James en Ward kregen een schok.

— Waar? schreeuwden ze tegelijk.

— Ginds... recht voor ons.

— Een rookpluim? herhaalde James. Is het niet een donker wolkje?

— Neen, jonker... Ik heb scherpe oogen, be-
weerde Tom.

Ward keek ~~scherp~~ uit. Zijn hart klopte hem haast tot in de keel.

— Ja, een rookpluim! juichte hij. Ge hebt gelijk, Tom. Zie, jonker! en Ward duidde de richting aan.

— God zij geloofd, ja... het is rook! riep James Wenlie opgewonden. Een stoomboot, die ons noodsein opgevangen heeft. We moeten se-
nen. Maar hoe?

— Wuiven, zei Tom.

Ze scheurden elk een lap van hun ondergoed en begonnen er mee te wuiven. O, als men hen maar bemerkte, voor het duister werd.

— Help! riep James, in zijn opgewonden-
heid.

— Jonker, ze kunnen ons onmogelijk hoor-
ren. Spaar uw krachten! ried Tom aan.

Van het gedurig wuiven werden ze gauw
moe. Ze hadden trouwens zoo fel moeten wor-
stelen in het water, toen ze zich aan drijfhout
vastklemden.

James zonk op het vlot neer. Toch zwaaide
hij nog met zijn doek.

— God zij gedankt... ze hebben ons gezien!
jubelde Ward. Kijkt, ze seinen, dat ze komen.
En ik kan den vorm van de boot al beter zien.

— Ja, dat is waar, bevestigde Tom.

James Wenlie richtte zich weer op. Hij ver-
keerde in hevige spanning. Hij hechtte natuur-
lijk innig aan het leven, maar hij voelde zich
ook verantwoordelijk voor Ward en Tom, om-
dat hij niet naar de waarschuwing van visscher
Humphry geluisterd had.

Zijn matrozen herhaalden telkens en telkens
weer, dat de boot nader kwam. James zag het
ook.

— 't Is een klein schip, zei Ward. Ik zie al
duidelijk de schouw.

En al gauw verdween de laatste angst. De
boot koerste naar hen toe; geen twijfel meer mo-
gelijk. De schipbreukelingen zagen de beman-
ning over de verschansing leunen. De kapitein

wenkte van zijn brug. Het stampen van de machine was goed hoorbaar.

Het vaartuig stopte dan.

— Ze zetten een boot uit, zei Ward. Ha, de brave lieden komen ons halen.

Ontroerd drukte James Tom en Ward de hand.

— Gered... gered! juichte hij.

Vier mannen in een jol roeiden naar hen toe. Ze wierpen een touw uit en James, Tom en Ward trokken de boot nader.

— Engelschen? vroeg een stuurman, die het bevel voerde in de jol.

— Ja...

— Wij Hollanders... Ge hebt schipbreuk geleden. De andere van de bemanning verdronken?

— We waren maar gedrieën op een jacht.

— Dus gelukkig geen slachtoffers. Stap over, een voor een! kommandeerde de stuurman.

Zoo konden James, Tom en Ward hun vlot verlaten.

— We zullen dat ding vernielen, zei de stuurman. Anders zou men het van een voorbijvarend schip kunnen opmerken en denken, dat er nog menschen op liggen. Het zou nuttelooze moeite en wie weet, onnoodig gevaar zijn er heen te stevenen.

Mast en planken werden uit elkaar gerukt en men liet ze drijven. De Hollanders roeiden te-

rug. De stuurman vertelde, dat de marconist of telegrafist aan boord het noodsein opgevangen had. De kapitein besloot dadelijk naar de aangedeude plaats te varen, al had hij ook geweldig met den storm te kampen.

— We zijn op weg naar New-York, maar we kunnen u misschien overgeven aan een schip dat koers heeft naar Engeland, vervolgde de stuurman.

Ze naderden de boot « Anne-Marie » geheeten. De Hollandsche kapitein stond klaar om de schipbreukelingen te ontvangen en was blij, dat men geen slachtoffers moest betreuren.

James dankte hem innig voor de hulp.

— Ha, natuurlijk zocht ik u op, toen ik het noodsein kreeg, zei de kapitein. We hadden het ook erg te verduren, maar plicht is plicht. En nu moeten gij en uw kamaraden droge kleeren aantrekken en iets warms drinken, en dan de kooi in. Als ik een boot in 't zicht krijg, sein ik en is het er een voor Engeland, dan zal ik vragen of de kapitein u kan overnemen, want naar Amerika varen, zal wel niet in uw kraam te pas komen.

De schipbreukelingen werden dus allervriendelijkst geholpen en lagen weldra met droog goed in de kooi, na een flinken grog te hebben gedronken.

Nu pas voelden ze eerst goed hoe erg vermoeid

ze waren. Ze sliepen spoedig in, maar een paar uur later werden ze al gewekt. De kapitein stond daar.

— Er is een boot, die u wil meenemen naar Southampton, zei hij. Vlug opstaan... ik laat er u heen brengen. Uw bovenkleeren zijn zoo goed als droog; ze liggen hier. Houd het ondergoed van ons maar aan.

James Wenlie, die zijn portefeuille bij zich had gehouden, wilde dat ondergoed ruim betalen en ook een belooning voor de matrozen geven.

— Neen, neen, dat is niet noodig, zei de kapitein.

— Maar ik ben een bemiddeld man, weder-
voer James Wenlie.

Op zijn aandringen nam de kapitein dan een fooi aan voor zijn matrozen. James gaf hem een wel nat, maar toch nog geldig bankbiljet. De kapitein beweerde, dat het te veel was, doch dat vond jonker Wenlie niet.

Hij, Tom en Ward kleedden zich vlug aan. Nogmaals dankten ze den kapitein. Matrozen hielpen hen in een jol. Dichtbij lag een boot met volle lichten. En na een kwartiertje waren de schipbreukelingen daar aan boord. De Engelsche kapitein ontving hen ook vriendelijk. Hij hoorde, wat er gebeurd was.

James, Tom en Ward hadden nu wel zin om

iets te eten. Ze kregen een flink maal. Maar de kapitein zag, dat ze vermoeid waren en stuurde ze toen naar de kooi.

— En slaap nu maar tot een uur of tien. Dan wordt ge wakker als we te Southampton aan de kaai liggen, sprak de kapitein vroolijk.

Toch lag James Wenlie nu een heelen tijd wakker. Hij dankte God voor de wonderbare redding. Hij en zijn matrozen waren waarlijk als voor den dood weggehaald...

Den volgenden dag, tegen den avond, keek het personeel van 't kasteel « Lindenburg » te Harder vreemd op, toen een koets voor het bordes stil hield en de jonker. Tom en Ward er uit stapten.

Nicollas, de oudste knecht en Ellen, de hui-
houdster snelden verwonderd toe. Ze schrokken dan, want hun jonge meester, James Wenlie, zag erg bleek. En wat hingen zijn kleeren hem verfrommeld om het lichaam.

— Goddank, hier zijn we veilig thuis, zei James tot Nicolas en Ellen. We hebben gisterenmiddag schipbreuk geleden. En mijn jacht is verloren.

— Schipbreuk geleden! riep Nicolas uit. O, jonker, hier ook stormde het zoo verschrikke-

lijk; in het park waaiden zes boomen uit. We waren zoo ongerust voor u.

In enkele woorden vertelde James het drama en de wonderbare redding. Ellen werd zelve bleek bij dit verhaal, dat ze telkens door korte gilletjes onderbrak.

— O, jonker, ge zijt er niet wel van, zei ze dan.

— 't Is waar... Stuur maar eens om den dokter! Ik ga dadelijk naar bed. Tom en Ward, scheelt er u waarlijk niets? vroeg hij aan zijn matrozen.

Deze verzekerden, dat ze van de schipbreuk geen nadeelige gevolgen ondervonden. Ze wilden nu het liefst naar huis, om hun ouders gerust te stellen.

— Gaat dan, zei de jonker. En reken op een flinke schadevergoeding. Uw zak met kleeën en andere bezittingen is verloren gegaan.

— Zooveel bijzonders zat er niet in, behalve de Zondagsche uniform, die we van u gekregen hebben, zei Tom.

— Nu dat komt allemaal in orde. In den trein van Southampton naar hier ben ik niet wel geworden. En gelukkig konden we aan Landorestation een rijtuig huren. Wat voel ik me gelukkig, dat ik thuis ben!

Tom en Ward namen nu afscheid van den jonker en gingen heen.

— Eetlust heb ik niet, zei James tot Ellen. Neen, ge behoeft niets klaar te maken. Alleen kan Nicolas me een glas citroenwater aan mijn bed brengen. Ik ben koortsig en dorstig. En stuur om den dokter, dan moet hij mij eens onderzoeken.

Wat later lag James Wenlie reeds lekker onder de wol in zijn eigen kamer, maar hij kon niet spoedig den slaap vatten. Telkens weer doorleefde hij het drama en hij huiverde, als hij aan het gevaar dacht, waaraan ze ternauwernood ontsnapt waren.

— Flinke jongens, Tom en Ward, mompelde hij. Ik zal hen schadeloos stellen voor het geleden.

Maar terzelfdertijd plaagde hem een diep gevoel van schuld. Bijna had hij hun dood op zijn geweten. Zijn eigenzinnigheid zou hun duur gekost hebben.

Woelend lag James in het breede, zachte bed en Nicolas schrok van het rood-gloeiende gelaat van zijn jongen meester. Gretig dronk Wenlie een teug citroenwater.

— Hé, dat smaakt, zei hij. Ik heb de koorts als een paard. Nicolas, vraag Ellen eens om den thermometer uit mijn apotheek. Is de dokter er nog niet?

— Neen, jonker, maar hij kan alle oogenblikken hier zijn, antwoordde de knecht.

Hij haalde het gevraagde en James nam zijn temperatuur op. Hij floot toen hij het resultaat zag.

— 39 graden 8, zei hij. Ja, ik voelde wel, dat ik het leelijk te pakken heb.

Hij zakte terug in de kussens en sloot de oogen. Zijn hoofd bonsde en onophoudelijk spookte het tooneel met de geweldige zee voor zijn geest.

— Ik vrees dat onze meester een ernstige ziekte onder de leden heeft, zei Nicolas beneden tegen de huishoudster.

Ellen knikte bezorgd. Maar de dokter kwam en stelde den jonker en het personeel gerust. James Wenlie had vooral rust noodig en moest een paar dagen in bed blijven.

En de dokter had gelijk. Het duurde niet lang of James Wenlie was genezen. Hij ging de ouders van zijn matrozen bezoeken en schonk hun een flinke som geld.

In gedachten verdiept keerde hij langs de kleine haven van zijn dorp huiswaarts. De zon scheen lieflijk en glansde op de effen zee. Het leek haast niet mogelijk, dat dit dezelfde zee was als op den onheilsdag toen zijn jacht verging.

— Hallo, jonker! Hoe gaat het?

James Wenlie bleef staan en glimlachte toers

bij Humphry, den visscher, zag, wiens oogen twinkelden in het gebruind gelaat.

— Ha, Humphry, zei James vriendelijk. Ja, man, ge hebt gelijk gehad, toen ge me waarschuwdet, laatst. Ik bestel nu een nieuw jacht, grooter en beter, maar ik zal voortaan den raad van meer bevoegden dan ik, niet meer in den wind slaan.

James Wenlie bleef nog wat praten en ver volgde toen zijn weg...

II.

In volle vaart doorkliefde de « Anne Marie » den Oceaan. Kapitein De Raad stond op de kommandobrug en glimlachte voldaan. De reis was prachtig geweest en binnen enkele dagen zouden ze te Harlingen, in Friesland, binnenloopen. En de kapitein voelde een innig verlangen naar zijn familie: zijn vrouw en zoon met echtgenoot en drie kinderen, die hij zoo lang had moeten achterlaten.

— Alles in orde, stuurman? vroeg hij.

— Alles in orde, kapitein.

De stuurman groette en begon dan een gemeedelijk praatje.

— Ja, ja... we zijn bijna thuis, zei hij.

Vreemd toch, kapitein, dat dit woord zoo'n tooverkracht voor elk van ons heeft. Hebt ge reeds opgemerkt hoe dichtër we het vaderland naderen, hoe opgeruimder allen worden?

— Zeker, dat is ook bij mij het geval. Tot na toe een voorspoedige reis gehad, sprak de kapitein tevreden. Behalve den storm in het begin van onze heenreis, en waarbij we drie schipbreukelingen redden, hebben we steeds kalm weer gehad.

De stuurman knikte instemmend en ging een poosje wat rusten in de kajuit, want hij had straks het bevel.

Stil en eenzaam bleef de kapitein langen tijd op de brug. Alleen het zacht geklots van het water tegen de boot was hoorbaar. De zee lag eindeloos en spiegelglad.

Weer dacht de kapitein aan huis. Jan, zijn oudste kleinzoon, een flinke jongen van veertien, zou hem aan boord van de boot komen afhalen, dat had hij hem beloofd voor hij vertrok.

Hij keek op zijn horloge. Het was tijd om de stuurman te roepen en naar zijn kajuit terug te keeren.

Hoe het kwam, kon hij zich later niet meer herinneren, maar bij het afstappen van enkele treden gleed hij zoo ongelukkig uit, dat hij viel. Zijn been plooid zwaar onder hem. Hij slaakte een scherpen gil... het dreunde in zijn ooren...

de boot scheen wild om hem heen te draaien, dan werd alles zwart en stil...

Een diepe bewusteloosheid had zich van den kapitein meester gemaakt. Matrozen snelden toe; de hofmeester, die wat van verpleging wist, werd in allerijl geroepen en liet den kapitein naar zijn kajuit brengen.

— Een ernstig geval, zei hij hoofdschuddend tot zijn helper. Een dubbele beenbreuk. De kapitein is ongelukkig terecht gekomen. Ik zal voor hem doen wat ik kan.

Pas laat ontwaakte De Raad uit zijn bewusteloosheid. Hij kreunde van pijn en gloeide van koorts. De hofmeester verlichtte zijn lijden zoo veel hij kon, maar de arme patient leed veel. Af en toe viel hij in een halve bewusteloosheid en praatte verward over zijn familie.

De boot voer stil voort en naderde meer en meer haar haven, maar de stemming aan boord was niet vroolijk meer. De kapitein werd geliefd door zijn ondergeschikten en allen voelden met hem mee.

Op een mooien, zonnigen Lentemorgen legde men te Harlingen in Friesland aan. Verwanten, die door den loodsdienst van de aankomst wisten, stonden aan de kade en wuifden opgetogen. Tusschen hen bevond zich een flinke veertienjarige jongen en zijn gelaat straalde van vreugde en trots. Hij was gekomen om zijn grootvader

af te balen, kapitein van het schip, dat nu langzaam binnenstoomde. Hij had het wel kunnen vertellen tegen iedereen, die om hem heen stond.

Maar waarom was grootvader niet zooals al de anderen aan de reeling of nog beter op de brug om naar hem te wuiven? Hij wist toch, dat zijn kleinzoon hier zou staan.

De knaap tuurde en tuurde, maar kon de geliefde gestalte niet ontdekken. Veel te langzaam naar zijn zin legde de boot aan. Jan trilde van opwindung. Binnen enkele minuten zou hij met grootvader de boot bezoeken.

Maar wat was dat? Een ziekenwagen was tot aan de loopbrug gereden en voorzichtig bracht men een patient op een draagbaar beneden. Vol spanning keek Jan toe. Zijn oogen knipperden. Vergiste hij zich niet? Was dat zijn grootvader? Met eenige vlugge passen liep hij nader, door niets tegen te houden. Juist voor de draagberrie in den auto werd geschoven, stond Jan bij het groepje.

— Grootvader! riep hij ontsteld.

— Jan...

Men maakte plaats voor hem en grootvader stak hem zijn hand toe.

— Dag jongen, zei hij liefdevol. Een mislukte aankomst, niet waar? En dat gebeurde enkele dagen voor we aanlegden.

Jan schaamde zich niet voor de tranen die in zijn oogen blonken.

— Grootvader, zei hij met trillende stem. Wat is er? Zijt ge erg ziek?

— Wel neen. Een kleinigheid, Jan. Het lijkt erger dan het is. Een been gebroken. Het beste is dat ik naar het ziekenhuis ga. Wilt gij grootmoeder verwittigen en uw vader en moeder? Vanmiddag kunnen ze me al komen bezoeken. En houd u flink, beste jongen!

Grootvaders stem klonk bemoedigend. Jan knikte en drukte grootvaders hand nog eens hartelijk.

Hij wachtte tot de ziekenauto met zijn dringend gebel heenreed en in een mist van tranen zag hij het Roode-Kruisvlaggetje wapperend in den wind...

III.

De scheepscompagnie « De Welvaart » was failliet gegaan. Te Harlingen heerschte groote verslagenheid. Overal stonden groepjes vrouwen en mannen bij elkaar en bespraken het slechte nieuws. Want te Harlingen waren veel inwoners, die voeren op een der schepen van de ontbonden maatschappij.

De « Anne-Marie », de « Vrede » en de « Admiraal Tromp » lagen aan den ketting; andere schepen waren verkocht en veel zeelieden stonden werkloos op straat. Ook in het gezin van kapitein De Raad heerschten kommer en zorg. Sedert de voor den kapitein zoo noodlottige reis van New-York, was hij niet meer in staat geweest nog uit te varen. Zijn been had niet, zooals de dokters eerst gevreesd hadden afgezet moeten worden, maar was stijf en slepend gebleven. De maatschappij had hem op pensioen gesteld, maar nu deze failliet was, hield dit maandgeld op en bleef de oude kapitein zonder inkomen.

Zijn vrouw trachtte hem op te beuren en sprak hem bemoedigend toe. Ferdinand, zijn zoon, hielp zooveel hij kon, maar hij had ook te zorgen voor zijn gezin. Het gelukte hem echter een gemakkelijk baantje te vinden voor zijn ouden vader, als beambte op een kantoor.

Maar de kapitein was niet gelukkig. Hij miste de wijde horizonten, de verre reizen naar Amerika, en Indië, kortom, het heele vrije zee-mansleven. Met Jan kon hij er uren lang over praten en in hem vond hij een gretigen toehoorder.

Jan leerde vlijtig op school. Hij ook had een ideaal: hij wilde gaarne studeeren, dokter worden, arme zieken helpen. Hij sprak er den ka-

pitein over, maar hoewel deze het niet zegde, wist hij dat Jan dit nooit worden zou. Zijn vader bezat de middelen niet om zoo'n dure studie te betalen en verlangde reeds naar den tijd dat Jan ergens op een kantoor kon komen, om de kosten van het gezin te helpen dragen. Dat gebeurde, toen Jan zestien jaar was en er op vaders kantoor een bescheiden plaatsje vrij kwam.

Elken dag fietste hij naar het sombere gebouw, waaraan hij reeds van den eersten dag af een grondigen hekel had. Maar hij moest en hij verborg zijn verdriet zoo goed hij kon: er was immers geen anderen weg. Thuis had men het geld nodig.

Zekeren avond reed Jan van zijn kantoor huiswaarts. Het was een mooie zomeravond. Het zachte, koele weer na een dag vol hitte, lokte den jongen tot een fietstochtje. Hij reed den vollen buiten in langs de mooie kanalen die zoo talrijk zijn in Friesland. Het water lag rimpelloos te glinsteren in den lichten avond. Jan floot vroolijk. Morgen was hij vrij en was het feest te Harlingen. Oud-kapitein De Raad vierde met zijn vrouw hun gouden bruiloft. De burens versierden reeds de straten met kransen en opschriften en Jan wist van de verrassing die men grootvader bereidde. Kapitein De Raad, die reeds veel menschen het leven gered had, werd zeer geacht. Liefderijke menschen hadden geld ingezameld,

en de opgebrachte som was zoo groot, dat men een klein huisje had kunnen koopen. Er was een flinke tuin rond en het stond nu netjes in de verfte wachten tot men 't morgen aan den kapitein en zijn vrouw zou aanbieden. Grootvader zou een klein pensioen krijgen en niet meer moeten werken. Dan kon hij zijn tuin bewerken en op de bank een pijpje rooken en wat babbelen met den een of anderen kennis.

Jan glimlachte bij de gedachte aan dit alles. Maar plots werd zijn aandacht getrokken door een mooi, wit jacht dat in de Julianakreek lag. Een man stond voor de reeling en wuifde om zijn aandacht te trekken. Jan wendde zijn stuur en reed op de boot toe. En dadelijk zag de jongen wat er aan scheelde. Het was laag water en het schip lag vast in het riet. Jan stapte van zijn fiets en ging op den oever zoo dicht mogelijk bij het water. De onbekende riep hem iets toe maar hij verstond het niet. Er werd een loopplank uitgelegd en de vreemdeling deed teeken om bij hem te komen.

Even aarzelde Jan maar ging dan toch. Bevreemd betrad hij het blinkend vaartuig en bewonderend keek hij naar het mooie ingelegde hout. Hij zag dat aan de achtersteeven een vlag wapperde... het was een Engelsche.

— De eigenaar van dit alles moet wel een rijk

man zijn, vloog het door hem heen, terwijl hij naar den keurig gekleeden heer toeging.

— Verstaat gij mij? vroeg deze in het Engelsch.

Jan antwoordde bevestigend. Hij had op school die taal geleerd en thuis leerde grootvader er hem nog meer van door nu en dan Engelsch met hem te spreken.

De vreemdeling legde nu uit dat er bij het manoeuvreren om uit het riet te geraken een schroef beschadigd was en vroeg hem waar hij die kon vernieuwen.

— Te Harlingen, een half uur van hier, zult ge zoo'n schroef zeker vinden, zei Jan. Wil ik eens zien of ik die voor u kan halen?

De heer tegenover hem keek hem verrast aan.

— Ge zijt een vriendelijke jongen, zei hij tevreden. Hoe heet ge?

— Jan De Raad.

— Wel, Jan, als het geen moeite voor u is, neem ik uw aanbod gaarne aan. Straks met het hooge tij zou ik willen vertrekken en in bredere plassen varen. We hebben ons hier laten verlokken door het prachtige landschap.

— En dat is ook bijzonder schoon, klonk een lieflijke stem achter hen.

Jan draaide zich om en stond tegenover een knappe dame. Ze was geheel in het wit gekleed.

en haar blond haar glansde als goud. Hij maakte een linksche buiging.

— Mijn vrouw, lady Wenlie, stelde de heer voor.

Weer maakte Jan zijn onhandige buiging terwijl hij vuurrood werd.

— Deze jongen is zoo vriendelijk ons te willen helpen, Grace, zei Wenlie, zich tot zijn vrouw wendend. Hij wil in de naburige plaats een schroef voor ons halen.

— Maar ge zult hem toch zeker zoo niet laten vertrekken? zei lady Wenlie lachend. Ik weet, dat een gezonde jongensmaag altijd iets lekkers verdragen kan.

Ze nam Jan mee naar den anderen kant van de boot. Er stonden gemakkelijke ligstoelen en een rieten tafel. Met een gevoel, alsof hij droomde, nam Jan plaats. Lady Wenlie gaf een beëdiende enkele orders en even later stonden allerlei heerlijkheden voor Jan op de tafel... gerechten waarvan hij den naam niet kende, doch die heerlijk smaakten.

— Ik geloof dat het nu al feest is in plaats van morgen, zei Jan, terwijl hij een hap van zijn stuk roomtaart nam.

— Morgen... is het morgen dan feest voor u... misschien uw verjaardag? vroeg jonker Wenlie.

— Neen, morgen viert mijn grootvader zijn

gouden bruiloft, vertelde Jan fier. O! heel Harlingen is reeds versierd, als het morgen nu maar schoon weer is, maar dat zal wel, de hemel staat zoo helder.

Vroolijk stelde jonker Wenlie nog eenige vragen en ook zijn vrouw luisterde gaarne naar de grappige wijze, waarop Jan het Engelsch sprak.

— Mijn grootvader is zeekapitein, vertelde Jan verder. Hij voer vroeger naar Indië en Amerika op de « Anne-Marie », maar hij kreeg tijdens een reis naar New-York een ongeluk waardoor zijn been stijf bleef en hij ontslag moest nemen.

Wenlie luisterde plots scherp toe.

— Welke boot noemdet ge daar? vroeg hij.

— De « Anne-Marie »! herhaalde Jan. Het was maar een kleine boot, doch een goede. Jammer dat de compagnie failliet ging.

— En uw grootvader? O, ja, hij was reeds op pensioen gesteld, niet waar?

— Dat hij nu natuurlijk verloor, zei Jan vrijmoedig. Hij kreeg dan een betrekking aan land.

Jan wist zelf niet waarom, maar hij nam dezen vriendelijken Engelschman geheel in zijn vertrouwen en verhaalde over de verandering, die het failliet van de compagnie voor hun huisgezin had meegebracht.

— Dus ge zoudt gaarne voor dokter gestu-
deerd hebben? vroeg lady Wenlie.

— Ja, maar dat kan immers niet, zei Jan.
Kom, nu zal ik eens gauw die boodschap voor u
doen.

— Neen, neen, dat is niet meer noodig, her-
nam Wenlie. Ge hebt nu zooveel over uw groot-
vader verteld, dat ik hem zelf morgen gaarne
eens zou feliciteeren met zijn feest.

Jan werd rood van genoegen.

— Meent ge dat ? vroeg hij.

— Natuurlijk. Tot morgen, beste jongen!

Jan nam afscheid van het vriendelijke paar en
reed terug huiswaarts. Zijn ouders keken vreemd
op van zijn wonderlijk avontuur. Er werd nog
veel over gepraat en dien avond kon Jan den
slaap slecht vatten. Hij begreep zijn gevoel niet
dat hem zegde dat de ontmoeting van dien avond
grootte gevolgen kon hebben, maar dat besef was
dan toch in hem en hij geloofde er aan.

Den volgenden morgen wekte een heldere zon
hem. Een blauwe lucht koepelde over de huizen
van het stadje. In de straten, waar Jans ouders
en grootvader woonden, heerschte reeds een fees-
telijk gewoel. Aan ieder huis wapperde de vlag
en bloemen en kransen hingen aan de gevels. Om
den hoek werd een ereboog opgericht voor het
schoone huisje, dat de oudjes werd aangeboden
en hier zou een meisje in het wit een gelegen-

heidsgedicht voorlezen en bloemen aanbieden.
Jan kleedde zich vroolijk in zijn beste pak. Be-
neden zaten zijn ouders en beide zusjes ook in
feestgewaad. Samen gingen ze naar de woning
van de jubilarissen.

Kapitein De Raad straalde van vreugde en ook
zijn vrouw zag er gelukkig uit. Buren en vrien-
den brachten bloemen en geschenken en de kleine
kamer was niet groot genoeg om alle gasten te
ontvangen. Jan en zijn zusjes zaten vroolijk
rond te kijken naar het fleurige feestgedoe. Plots
klonk er geblaas van trompetten. De fanfare was
daar om het gevierde paar af te halen en naar het
stadhuis te brengen, waar de burgemeester het
zou ontvangen. Open koetsen reden voor. Hoe-
rakreten klonken op, toen de kapitein en zijn
vrouw buiten in het stralende zonlicht traden.
Ze dankten bewogen, toen een kindje uit de
straat een prachtigen ruiker bloemen aanbood.
In het volgende rijtuig nam Jan en zijn familie
plaats. Daarna volgde het feestbestuur. Wat ver-
legen zat Jan tusschen zijn beide zusjes op de
achterbank en keek naar de juichende menschen
om hem heen. Scherp keek hij uit of hij nergens
een glimp van den Engelschen heer van den vo-
rigen avond kon ontdekken. Maar neen, hij be-
merkte hem niet.

— Zou hij niet komen en reeds weggevaren
zijn? dacht Jan teleurgesteld. Maar dat kan toch

niet. Hij zal zijn belofte toch wel houden, denk ik.

— Jan, slaapt ge? Kijk, ginds staan een paar van uw schoolkamaraden, wees vader. Zie ze eens wiiven!

Jan boog zich wat voorover en zwaaide hartelijk terug. Op het gemeentehuis keek hij met ontzag naar den statigen burgemeester met den oranje sjaap om het middel. De burgemeester sprak den ouden kapitein toe en noemde hem een moedig man, die wereldzeeën doorkruist had en zooveel levens redde. Grootvader antwoordde bescheiden. Men ging met wijn rond en vrolijk werd er geklonken op de gezondheid van De Raad en zijn vrouw.

— Grootmoeder ziet er vandaag zoo jeugdig uit, vond Jan. Ze bloost van geluk.

— En nu heb ik de eer en het genoegen u namens het feestkomitee en uw vele vrienden uit ons stadje een geschenk aan te bieden, zei de burgemeester tot slot.

Hij lachte gul.

— Hier kan dat niet gebeuren, vervolgde hij. Daarvoor zullen we het best terug in de rijtuigen stappen.

• Met muziek voorop reden ze weer door de bevlagde straten. De burgemeester had tegenover den kapitein en zijn vrouw in het eerste rijtuig plaats genomen. Dit stopte voor het huisje, dat

de feestelingen werd aangeboden. Een meisje trad aan het groen-beschilderde huisje uit de juichende menschengroep en overhandigde met bloemen den sleutel van de woning. Daarbij zegde ze een gedichtje op.

De Raad en zijn vrouw kregen de tranen in de oogen van ontroering toen ze het nette huisje zagen, dat hun nu zou toebehooren.

— Hoe goed zal het zijn om hier te wonen, zei grootvader. Hoe kan ik al mijn vrienden genoeg danken?

De woning werd nu van binnen bezichtigd. Deze was niet groot maar gerieflijk ingericht. Het rook er naar verf en zeep.

Ook hier werden bloemen en geschenken aangebracht. Een zangkoor zong een lied.

— Een heerlijke dag, dacht Jan dankbaar. O, ik ben zoo blij dat grootvader dit beleven mag na al het verdriet en de moeilijkheden van de laatste jaren.

Plots ontroerde hij. Daar stond de vriendelijke Engelschman met zijn vrouw. Zijn gelaat was hoog-rood gekleurd en hij stapte het kleine hekje binnen.

— Vader, daar is de mijnheer van gisterenavond, fluisterde Jan opgewonden. Kijk, hij komt hierheen en die dame, met die mand bloemen, is zijn vrouw.

Kapitein De Raad keek vreemd op, toen die

onbekende heer naar hem toestapte met uitgestoken hand.

— Kapitein, ge zult me wel niet herkennen, zei de Engelschman hartelijk. Maar ik u des te beter. Ge hebt me eens het leven gered toen ik met mijn twee matrozen op een vlot ronddebberde bij Engeland... Ge gingt naar New-York. Herinnert ge u nog?

Of kapitein De Raad zich die laatste reis herinnerde? Hij beefde van ontroering.

— Inderdaad, antwoordde hij heesch. We hebben u toen op een schip naar Southampton overgeladen.

— Gisteren hoorde ik toevallig van uw kleinzoon Jan, die een flinke jongen is, dat gij uw gouden bruiloft viert. Hij vertelde me dat zijn grootvader kapitein was van de « Anne-Marie », die ook op New-York voer. Ik dacht dadelijk aan mijn schipbreuk en wilde weten of gij en mijn redder van toen dezelfde persoon waart. En zie, mijn vermoeden was juist. O, wat ben ik blij u nogmaals te kunnen danken!

Hij stelde zijn vrouw en zichzelf beter voor. Hij bood een prachtige mand bloemen aan en praatte vriendelijk met den kapitein. Tegen grootmoeder knikte lady Wenlie hartelijk en drukte het verbijsterde oudje herhaaldelijk de hand, want grootmoeder en de beide bezoekers konden elkaar niet verstaan.

— Ik hoop, dat ge vandaag bij ons wilt blijven, zei grootvader. Dan zal het dubbel feest voor me zijn.

Lord Wenlie nam de uitnoodiging gaarne aan.

— Op één voorwaarde, zei hij lachend. En dat is dat gij en uw familie morgenavond mijn gasten zult zijn aan boord. Ik heb nog veel met u te bespreken.

En het werd een heerlijke dag, die gouden bruiloftsdag. Lord en lady Wenlie vonden het zeer plezierig en toonden zich beminlijk. Pas heel laat eindigde het feest, dat echter den volgende avond werd voortgezet aan boord van het witte jacht dat naar de stad was gevaren. Lady Wenlie liet een heerlijk maal opdienen en weer had Jan het gevoel dat hij droomde, toen hij al de gelukkige gezichten om de prachtig gedekte tafel zag.

Na den maaltijd gingen de ouderen boven op het dek zitten, terwijl Jan en de zusjes het mooie schip mochten bekijken. Jan sloot al spoedig vriendschap met de matrozen: Ward en Tom, die beiden nog in dienst waren, gingen den kapitein ook begroeten en er werd nog veel gesproken over den wonderbaren tocht van de « Anne-Marie », toen kapitein De Raad de laatste maal uitvoer. Tegen het vertrek van de familie werd Jan geroepen.

— Jan, zei lord Wenlie ernstig, uw vader en

ik hebben uw toekomst besproken en ik vir dat een jongen die gaarne studeeren wil, dat voor de gelegenheid moet krijgen. Ik zal er vo zorgen, dat dit kan gebeuren, maar dan moet me af en toe schrijven en me met de vacantie Engeland eens komen vertellen of ge goede veranderingen maakt. Afgesproken?

Jan kon zijn ooren niet gelooven. Van lord Wenlie keek hij naar vader en moeder en grootvader.

— Ja, Jan, dit is een edelmoedig aanbod van lord Wenlie, zei grootvader. Ik zou er hem mee eens ferm voor bedanken.

Jan stamelde enkele woorden. Zijn hart was zoo vol. Hij moest niet meer naar het kant maar mocht weer leeren zooals vroeger, steeds verder.

Groote dankbaarheid maakte hem stil, m vooraleer, dien wonderbaren avond, huiswa te keeren, drukte hij de hand van den mil gastheer en stamelde schor:

— Dank u voor alles, mijnheer. O, als ge al wist wat dit voor me beteekent.

— Doe uw best, jongen, zei lord Wenlie rustig. Dan zult ge het ver brengen in het le en als er iets is wat u hindert en als ik u dienst kan zijn, wend u dan gerust tot mij.

Maar lord Wenlie had nog veel meer ged dat hoorde Jan later. Niettegenstaande groot

dens tegenstribbelingen, zette hij een flinke som geld op zijn naam vast zoodat de kapitein nooit geen zorgen meer zou kennen.

Elk jaar mocht Jan een paar weken op het mooie kasteel komen logeeren; steeds betoonde lond Wenlie zich dankbaar en trouw voor den redder van zijn leven. Zoo bleek de laatste reis van kapitein De Raad, die zoo ongelukkig eindigde nog een zegen.

— Die wel doet, wel ontmoet. Dat hebben we ondervonden, zei de oude man dikwijls. Ik heb slechts mijn plicht gedaan en wat we ontvangen is oneindig grooter... warme vriendschap en innige belangstelling is niet te onderschatten in het leven.

En peinzend, trekkend aan zijn pijp zette hij zich op de bank in de zon en dacht aan de verre landen die hij zoo dikwijls bezocht had...

EINDE.